Candidate 3

Assignment writing title: Mar a tha botail plastaig a' sgrios na h- à rainneachd againn

Obair shònraichte-sgrìobhadh – tìotal:

Mar a tha botail plastaig a'sgrios na h-àrainneachd againn.

Cuin a bha an turas mu dheireadh a' cheannaich thu deoch ann an botail plastaig? O chionn bliadhna? Am mìos sa chaidh? An t-seachdain sa chaidh? A 'mhadainn seo? A bheil botail 'Smart Water' agad na shuidhe air do deasg, nad bhaga no ri taobh do leabaidh an drasta fhèin?

Is e na tha thu a' smaoineachadh gu bheil a' bhotail uisge sin gun chron, ach tha e fada bho sin. Tha am botail fhèin gu math 'cronail don àrainneachd' againn, 's docha cho cunnartach ri atharrachadh clìomaid, agus dè tha sinne a' dèanamh mu dèanamh mu dheidhinn? Tha an èiginn àrainneachdail seo a' dèanamh sgrios air na tìrean, na tràighean agus na h-eileanan as breagha againn, agus a' cuir an aghaidh mòran beathaichean san RA agus thall thairis:

Tha a' bharrachd de bhotal plastaig a chaidh a'cheannach agus a chleachdadh.

thairis air na 10 bliadhna a dh'fhalbh,
a' ciallachadh gu bheil barrachd is barrachd
plastaig a' còmhdach a' mhuir, air am milleadh
le beathaichean, agus a' faighinn a-steach dhan
t-sreath bìdh againn fhèin. Tha e uabhasach
a bhith a' smaoineachadh gu bheil uiread
de rudan cronail a' dol air adhart le rudigan
a' ghabh thu deoch a-mach à dìreach còig
mionaidean air ais.
Tha cuimhn agamsa, ~~mar~~ phàiste nuair a chaidh
mi chun na tràigh, bhithinn, cho luath is a
dh'fhaodadh mo chasan beag a' ruith sìos chun
a' chuan agus a faigh uisge air feadh mi
fhèin agus mo aodach san uisge saillte.
Agus a-nis, tha 'e' a cuir ioghnaidh orm
coimhead fùis air a' mhuir gun a bhith
a' smaoinneachadh gum biodh nighean no
balach beag a' choimhead air an aon uisge,
ann an àite eile san t-saoghal, nach urrainn
dha cas a cuir san uisge gun a bhith a

faighinn pìos plastaig orra. An àite a bhith a' snàmh anns an uisge mar a rinn mi nuair a bha mi na b' òige, bidh iad a' togail shardan den stuth seo a-mach às a sin. Nam biodh e comasach dhut a h-uile botal uisge a chur ceann gu ceann, bhiodh iad a' coilleanadh barrachd na leath den t-slighe chun na grèine.

Ged a tha a' mhor chuid de na botail sin air an dèanamh a stuth air a bheil polyethylene terephthalate (Pet), a tha gu math dòchasach air ath-chuairteachadh, tha an ìre de bhotallan uisge a' chaidh a' dhèanamh agus air a reic aig ìre cho àrd is gu bheil e doirbh dhaibh uile a bhith air an cruinneachadh agus ath-chleachdadh. An àite sin, tha còrr air leth de na botail sin gan lorg fhèin anns a' mhuir. Agus dè a thachras don leth

eile? Ged a tha iad air an cruinneachadh, cha robh ach 7% den fheadhainn sin a chaidh a chruinneachadh air an ath-chuairteachadh agus air an tionndadh gu botail ùra ann an 2016, agus thachair ag radh gur e seo an aon rud airson 2017.

Tha e mar gu bheil plastaig na ghnè ùr fon uisge. Fhuair rannsachadh bho 'Foundation Ellen MacArthur' a-mach gum bi a' chuan àlainn againn, làn de bheathaichean iongantach, diomhair, le barrachd phlastaig an cuideam na iasg ro 2050. Agus, a-nis tha am plastaig a' fàs mar phàirt de an daithead againn cuideachd.

Chaidh plastaig a lorg ann an co-dhiù 1/3 de dh'iasg a chaidh a ghlacadh san Rìoghachd Aonaichte, le rionnach, adag, trosg agus eun maorach. Bidh a h-uile iasg sin 'an uair sin dìr a làimhseachadh

gu biadh dhomh fhèin agus thu fhèin. A rèir luchd-saidheans aig Oilthigh Ghent ann a' Bheilg, dh'fhaodadh leannan a tha ann am biadh-mara a' toirt suas ri 11,000 pìosan mionaideach de plastaig. Chan e a-mhàin gu bheil sinn air seo a thoirt oirnn fhìn. A bheil thu airson gum bi cothrom aig na h-oghaichean agaid an aon chothrom a tha agad 'n ithe daithid tuailleadh? Cha toir botail plastaig buaidh air dìreach thu fhèin agus mise, ach ar sinnsearan cuideachd. Ciamar a leig sinn le seo a tachairt agus Ciamar a tha sinn a' cumail oirnn a' leigeil seo a tachairt?

Tha am freagairt don cheist sin cho simplidh: companaidhean botal uisge plastaig. Tha iad air a bhith a' chruthachadh an nid a tha a' tapadh uisge gu math mì-ghluasadach, agus gu bheil na botail uisge sin nas fhearr, agus ged a tha seo fìor lann an cuid de chùisean tha seo fìor agus tha a botail plastaig air a bhith

fhìor-lorg airson na cùisean sin), nas trice na tha e, tha na companaidhean sin ag innse breug dhuinn. Gu dearbh, tha barrachd cheimigean anns an uisge, agus eadhon anns a' bhotal fhèin, na an uisge sìmplidh, saor an-asgaidh a th' againn aig an taigh. Tha Sìona an urra ris an àrdachadh sin iarrtas airson botail plastaig, gu ìre air an adhbhar seo. Bha e air a cunntadh airson faisg air cairteal de dh' iarrtas airson faisg ~~botail plastaig ga reic e chionn 10 bliadhna, ga 28%~~ air cairteal de dh' iarrtas air saoghal na botail plastaig, le daoine a' ceannach suas ri 73.8 billean an-uiridh, ann an 2016.

Anns an RA, tha co-dhiù 38.5 millean botail plastaig gan cleachdadh a h-uile latha, agus chan eil ach leth dhiubh sin gan ath-chuartachadh. A' meudachadh

bho 300 billean botal plastaig ga reic
o chionn 10 bliadhna, gu 480 billean
an-uiridh gu math uamhasach. Tha sinn
a' cuir dragh air mòran beathaichean,
nam measg sinn ~~fhèin~~. fhin.

Tha seo sgriosal.

Ciamar a leig sinn an t-saoghal
againn a' gluasad do dh'àite cho dona
ann an ùine cho goirid? Ciamar a tha sinn
a' leigeil le plastaig a bhith na adhbhar
don thubaist seo? Ciamar? Tha sinn uile
ciontach, mi fhin nàr mheasg. Rinn mi
mo bhracaist am madainn seo, dhòirt
mi bainne a-steach dhan bhobhla, bho
bhotal plastaig. Dh'òl mi sùgh orains
a-mach a botal plastaig. Tha mi
ciontach, san aon doigh sa tha thu
fhein. Tha sinn uile. Chan eil mi ag
ràdh gu bheil feum againn a cur às do
bhotailean plastaig gu lèir sa chomann-

shòiseallta againn. Tha mi dìreach
a 'moladh gu bheil sinn ag aithneachadh
seo mar èiginn truailleadh plastaig,
agus gum bidh sinn ag atharrachadh
ar dòigh-beatha, dìreach airson
smaoineachadh air na rudan beag
beagan a bharrachd An ath turas
a rachas thu a-steach gu bùth, feuch
ri seachnadh a' bhotal uisge sin. Air
sgàths gu bheil feum againn a bhith
a' tòiseachadh an-diugh, nach eil?

word count: 1091 facal.